

Діло

Виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
М. сячно: в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редації: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ до АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Женева і поневолені.

Ще про конгрес організованих національностей.

Розмова з головою Українського Клубу і провідником української делегації на конгрес організованих національностей д-ром Дм. Левицьким.

Львів, 11. вересня 1928.

Женевські відгуки, а особливо відомі української декларації на конгресі організованих національностей, ще й досі широко лунають в європейській пресі. В першу чергу прислухає їм велику увагу преса польська і меншостева, одностронно освітлюючи, а то й запалуючи важливу справу поневолених національностей. Це й спонукало нас звернутися по автентичні інформації до п. д-ра Дм. Левицького, який саме на днях вернувся із закордону. П. голова радо згодився дати відповідь на наші запити.

— Що спонукало українських політичних діячів взяти активну участь в сьогоднішньому меншостевому конгресі? — було перше наше питання.

— На вступі мушу зазначити — почав д-р Дм. Левицький — що офіційно ті конгреси не називаються ні «меншостевими», ні «конгресами нац. меншостей», тільки «конгресами організованих національностей». Справа нашої участі в тих конгресах була вже предметом кількох разів переговорів з їх ініціаторами в керівництвами. Основною і особливо важливою справою для нас була справа статуту, вірніше кажучи: характер цієї установи. Як довго деякі постанови статуту мали з горі визначувати відношення усіх членів конгресу до держав, в яких вони ніколи перебувають, і тим самим аподиктично наклали всім без різниці національностям не тільки мінімум, але й максимум їхніх природних змагань, зводючи це максимум до рівня якоїсь куцої культурної автономії, так довго — річ ясна — ми не могли туди належати. Однак, коли ситуація виявилася настільки, що приналежність до конгресу в певному разі не стоїть на перепоні нашим основним змаганням, а одночасно дає можливість боротися на ґрунті цієї міжнародної організації за певні специфічні й конкретні цілі, не було причини позбавляти себе ще одної голосної трибуни. Безумовно, що така установа як «Конгрес організованих національностей» не має — бодай позичко — великого реально-політичного значення, не має взагалі ніякого безпосереднього впливу на практичне формування національних відносин у поодиноких державах та в цілій Європі; вона відіграє хіба роль як чинник психологічної підготовки під майбутнє, силою змагань і течій, називаючи зміни. Але ж аналогічною установою щодо практичного нормування міждержавних і міжнародних відносин є подібна й сама Ліга Націй, яка є головним носієм морального чинника. Та з цього зовсім не виходить, щоб держава нехтувала Лігою Націй. Правда теж, що «Конгрес організованих національностей» не дуже віддає нам тому, що ми не маємо в ньому рівноправних нам співчужників. Здебільша є там невеличкі національні відомки. Ясно, що

між нашими й їхніми аспіраціями існують величезні різниці. Однак, прийнявши раз в основу нашої політики потребу виходити до всіх міжнародних організацій, де лише можемо належати, та брати участь в міжнародних з'їздах і нарадах, коби лише не ціною звужування нашої політичної платформи, ми не могли відмовитися й від участі в сьогоднішньому «Конгресі організованих національностей», бо інакше послідовно мусіли б ми вислімінувати себе з усіх міжнародних організацій, які ніині стоять перед нами отвором.

— Яке враження зробив український виступ та як до нього поставилися зацікавлені чинники?

— Наша присутність на сьогоднішньому конгресі й приступлення до організації національностей саме й доказали правильність в горі зясованого погляду. Ми мали змогу ще раз пригадати світові наше існування та вказати на відносини, в яких перебуваємо, як і зазначити цілі, до яких змагаємо і яких ми зовсім не зрелися. Відгук, який зробила наша заява, проголошена першого дня конгресу, засвідчив найкраще, що ця заява таки не проминула без враження. Адже не даром зараз другого дня генеральний секретар Ліги Націй п. Дріммонд обурювався перед президентом конгресу п. Вільфаном, що — мовляв — конгрес, на якому лунають такі заяви, як українська, перестає бути інституцією пацифістичною і перетворюється ледви не в революційну організацію. І скільки би потім п. Вільфан, жиди чи інші затрівожені «пацифісти» не старалися затерти першість, «некорисне» в колах нововладців враження, усе одно факт залишиться фактом і мусить мати в розвитку ідеї національностей певні консеквенції.

— Польська, жидівська і російська, еміграційно-меншостева преса подала вістки про якісь — що так скажу — антиукраїнські застереження п. Вільфана. Дозвольте запитати Вас, що було на ділі?

— То правда, що преса неприхильна конгресові, головню польська, багато говорила про якісь застереження п. Вільфана проти нашої декларації. Однак мушу ствердити, що вона перебрала мірку, підкладаючи під слова п. Вільфана свої бажання. Тимчасом п. Вільфан негайно після проголошення української декларації і на другий день виразно підкреслює, що «українці з Польщі готові співпрацювати над розв'язкою проблеми національностей у рамках дотеперішніх принципів конгресу, без шкоди для усіх інших своїх поглядів».

— Що складалося на те, що сьогоднішній конгрес наробив далеко більшого шуму, як усі попередні?

— Так, сьогоднішній конгрес справді наробив великого шуму. На те склалися багато причин. Перш усього конгрес відбувся безпосередньо перед сесією Ліги Націй, знехуючи — зовсім природно — більше зацікавлення з боку дипломатів і

пресових кореспондентів, що приїхали до Женеви. Далше, резолюція конгресу проти іменування єспанського урядового референтом для справ національних меншостей у Секретаріаті Ліги та проти нехтування Лігою цих справ була першим від існування Ліги того рода гострим виступом якоїнебудь міжнародної установи. Та найбільше крику на маргінесі сьогоднішнього конгресу стинили поляки, поденеровані дебатіваними у Женеві справами Литви і Надренії та особливо нашим виступом. Шойно повернувши до крию, я позначився з отими голосами польської преси і справді не можу нічим іншим пояснити їхній — кажучи делікатно — нечувано подразнений і напастливий тон, як лише надмірним поденеровуванням та іншими прикростями. Бо кому, як кому, але полякам усе те, що казалося у нашій короткій декларації, давним давно було докладно відоме. Все те говорилося в соймі та в сенаті, близько від десяти літ пишеться у пресі. А навіть коли б не говорилося і не писалося, то само собою повинно бути зрозумілим асимому тверезому політикуві. А в Женеві не сказано ні одного нового слова, взагалі нічого нового. Чогож тут обурюватися, непристойно лаятися і цькувати та громити? Я розумію, що Польщі неприємна є яканебудь згадка про українців на міжнародному ґрунті. Але, здається, пора вже польським політикам і польській пресі освідомити собі, що на міжнародній арені з кожним роком буде про Україну та українців шораз-то голосніше, навіть тоді, коли самі українці мовчали. Країна пора погодитися з тим, що в світі перестають вже лунати самі пани під адресою Версаля і Риги, що десятиліття дотеперівна політика Польщі мусить таки віддавати овочі та що врешті всієї зацитування, затушовування чи просто затушовування рота абсолютно не веде до цілі.

— А чи Ваше інтерв'ю з представником жидівського «Морген-у» вповні є ідентичне з тим, що Ви говорили?

— В останніх часах так багато писали про мене і так часто викривляли мої думки і слова, навіть в есенціальних справах, що я відкинув користуватися формою спростування, бо на це я не маю ні часу, ні змоги. Можу Вас лише впевнити, що мої слова не зовсім вірно передав представник жидівського органу.

— А дозвольте Вас спитати, як Ви оцінюєте висіди сьогоднішнього «Конгресу організованих національностей», бо польська преса оцінює його як повну невдачу?

— Зовсім природно, що польська преса, вірна своїй струсній тактиці та введена з рівновати українським виступом і порушенням «саятості» Ліги Націй, окрестила висіди сьогоднішнього конгресу як повну невдачу. Та це не відповідає дійсності. Годишні пригадати, що минулого року виступили на конгресу буквально всі славяни. А в цьому році вони всі знову вернули до нього — за винятком одних поляків. Але й поляки зовсім не вважали конгресу установою сумнівної ваги, як його називає півурядова «Віска». Про це свідчить факт, що — навіть остільки потім конгресом

Обезпечуйте

своє життя виключно в Товаристві

„КАРПАТІЯ“
Львів, вул. Руська ч. 181.

— польська група вважала доцільним прислати телеграму з бажаннями успіху та дальше уважно слідувати за ходом нарад конгресу (так напр. найактивніший міжурядовий польський провід. учасник конгресу п. Качмарек і цього року був на ньому присутній, дарма, що вже в обсерваційному характері — журналіст).

Не надіючи «Конгресам організованих національностей» надто великого значення, я схильний вважати їх позитивним явищем та особливо признати успіх за сьогоднішнім конгресом. Вважаю теж позитивним кроком нашу участь в ньому.

— А що Ви скажете, п. голово, про сепаратні виступи українських груп на женевському терені?

— На конгресі були аж три делегації від українських земель: з Польщі, Румунії та Чехословаччини. На жаль, виступали вони не лише нескординовано, але й по суперечних напрямках. Лише делегація українських земель під Польщею (пос. о. прап. Куницький, посолка Рудницька і я) прибула до Женеви на передодні конгресу і мала час повести на місці останні переговори та першого дня оголосити декларацію, після якої зразу ми добули одне місце в Президії конгресу. Делегація з Буковини (в особі пп. Кракалі, д-ра Залозецького і д-ра Корута) з'явилася шойно другого дня й без порозуміння з нами оголосила досить дивну заяву, яка викликала різномудрі і суперечні коментарі. Заява буковинців звучала: «Вступаємо до «Конгресу організованих національностей в Європі», щоби на цьому терені мирним шляхом боротися за найважливішу для нас під теперішню пору культурну автономію. Наколи би ми хотіли висаджувати мости у воздух, то робили би це плано, а не приходили сюди». Знову ж від Закарпаття аж на третій день, під сам кінець конгресу, виступив п. Куртик, промовляючи по «руснацьки» й критикуючи вправді гостро чехізаційну політику уряду ЧСР, однак не визнаючи ясно, яку властиво національність він репрезентує: українську, «руснацьку» чи російську? Безумовно, що на будуче треба буде позбати про скоординований українських виступів на такому міжнародному терені, як «Конгрес організованих національностей», на якому мусимо зайняти місце, належне нам не лише з титулу чисельності українців у чужих державах, але головню з титулу міжнародного значення української проблеми, яка далеко виходить поза межі всіх інших «меншостевих» питань.

— На кінець ще одне питання: які то розбіжності виникли між українською й російською делегаціями, бо жидівська й російська преса писала про суперку між Вами і проф. Курницьким?

— Я читав усі ті, по правді кажучи, нісенітні на тему мови Пущина, Шевченка і давньоруського наріччя, однак все це не мав ніякого стосунку до проф. Курницького, бо

рив я всього кілька хвилин. Він повернувся до мене у російській мові, а я зазначив лише, що російською мовою не володію як слід, але її добре розумію. Тоді проф. Курчинський пробував говорити по українськи, на що я замітив, щоби не схилявся говорити по українськи, коли це справляв йому труднощі. Після того проф. Курчинський перейшов на російську мову, а я відповідав йому по українськи. Про Пушкіна, Шевченка чи „галицького нарвіче“ не було навіть найменшої згадки. Все це видумки людей, що всюди ганяються за „сензаціями“.

С. Р.

Занедбана ділянка.

Бюджет турчанського повітового самоврядування і українці.

В справі, порушеній на сторінках нашого органу в статті під наг. „Занедбана ділянка“, де між іншим наведений бюджет повітового самоврядування у Турні, дістаємо від д-ра М. Кондрада таке висновок:

„Повітовим Висілом і Повітовою Радою кермує староста в характері комсара (маршала нема). Він урядує в тих установках разом з прибітною радою, до якої входять іменовані (не вибрані) особи, а українців репрезентують там Мих. Пухир, б. війт з Волчого і б. голова повітового комітету УНО-а, Мих. Данилович, ютар (чоловік обложно хорий) і Віктор Комаринський, господар з Вишняка (одинак)!! Всі ці заходи в справі побільшення прибічної ради як найменш, так усталі не віднесли досі ніякого успіху. Наслідком того лево, чому в бюджеті нема ні сотика на українські цілі“.

„Неправдою є, немовби „а руский строн не было ініціативі“. Ось наприклад філія „Прогресу“ в Турні вносила кілька разів подання в справі субвенції до установ самоврядування, але отримала всього 250 золотих, так що застановлялася над тим, як таку „велику“ допомогу взагалі прийняти? За те правдою є, що села Мизловець, Лисне, Хашів та інші астанки були до громадських бюджетів повні на читальні „Прогресу“ і „Напереді Дому“, але Повітовий Висіл усе ці позивні масивно скресавив! — Українська ініціатива турчанського повіту не займається виправді громадським справами як слід, але на господарку „байрагу“ в Повітовій Раді не має і не може мати ніякого впливу“.

Сучасне становище кооперації на Радянській Україні.

1.

Робітнича споживча кооперація.

З української радянської преси ми знаємо, що не зважаючи на досить велику допомогу держави в останніх роках, кооперація на Радянській Україні розвивається кволо й має багато хиб; такою її робота, особливо міської споживчої кооперації, є дуже дорога й лиха. Споживча кооперація, особливо в робітничих і міських районах, дуже але обслуговує споживачів: скрізь є величезні постійні черги людей, склади дуже але забезпечені продуктами сільськогосподарства і мають дуже обмежений вибір товарів. Через це більшовикам ніяк не вдається обмежити приватну торгівлю. Через корупцію „приватник“ весь час умудрюється не тільки одержувати різного роду товари в достатній кількості, але часом навіть продає їх ліпшої якості й вє дорожче, ніж кооперація.

На нашу думку, головна причина лиха полягає в тому, що більшовики зробили з кооперації, замість добровільного об'єднання заінтересованих, наглі примусову бюрократичну установу. Цим і пояснюється в першу чергу такі неприємні явища, що понад 70 проц. цілої торгівлі приноє на Радянській Україні вде поза кооперацією. Також молоко й масло по містах постачають і продають приватні купці. Кооперативна торгівля ними продуктами дуже мізерна, а тим часом на Радянській Україні по справу провадить не лише споживча, але і сільськогосподарська кооперація. Через більшовицький бюрократизм у минулому році, як це ми довідуюся з „Комуніста“, ч. 176, були такі лявоглади, що „проловчї крамниці робкоопів були головним джерелом постачання для всього міського транспорту, навіть для селян приміських сіл. Селяни купували хліб і годували ним худобу“. Правда, тут треба мати на увазі ще й те, що ці кооперативні дуже часто випікають талий хліб, що він справді шкоро надається до їдження для худоби, ніж для людей.

Однак, хоч і як викинули й покалічили більшовики велику ідею кооперації, однак всеж таки вона, хоч і поволі, хоч з ріжними хибками, а таки розвивається. В ч. 182 „Комуніста“ ми знаходимо у статті М. Понова під заголовком „Капітальне будівництво споживчої кооперації на 1928-29 рік“ дуже цікавий фактичний матеріал про сучасне становище.

як робітничої, так і сільськогосподарської споживчої кооперації.

Попов зауважує, що споживча кооперація сама приймає свою коєську роботу в справі забезпечення населення засобами повсякденного промисловими товарами, однак подає на своє оправдання такі два важні аргументи: перша — брак приміщень для торгівлі й для зберігання продуктів, які швидко псуються, й друге — недостатнє нагромадження капіталів, а через це великий брак коштів який не дає їй змоги як слід розвивати капітальне будівництво.

За 1926-27 рік оборот робітничої кооперації на Радянській Україні внісся 553 мільони карбованців; він збільшився супроти 1925-26 року на 27,5 проц. Отже крамниці робітничої кооперації мали на 1. жовтня 1926 року 3461 одиниць; на 1. жовтня 1927 року вона мала вже 4660 одиниць, пегоб зроста на 34,5 проц. З цього ми бачимо, що зростання сітки відбувалося швидким темпом, ніж зростання обороту продажі товарів. Однак „якість обслуговування, — констатує М. Попов, — погіршується, або в крайшому разі лишається стабільною на поганому рівні, але не поліпшується. Це відбувається тому, що останнім часом приватна торгівля інтенсивно агортується, а кооперація не має змоги через брак коштів і помінь повнотою заступити приватника. Через це, незважаючи на значне зростання кооперативної сітки, обслуговування споживачів не поліпшується й черги не зменшуються“.

Як побачимо далі в поданих у Попова цифр, робітничу кооперацію не можна обвинувачувати в тому, що вона мало вкладає коштів у капітальне будівництво. Називаючи, вона вкладає у капітальне будівництво стільки коштів, що навіть підкоє свою фінансову підставу й не забезпечує своєї торговельної роботи. А саме в 1926-27 році у капітальне будівництво, устаткування та інвентар робітничої кооперації вклада 3,6 мільонів карбованців, а в упіли, акції й інші нерухомі статі білявсю 1,8 міль. карбованців, а всього вкладає в нерухомі статі 5,4 мільонів карбованців. Звичайно, ми не можемо з певністю казати, чим пояснюється той факт, що не зважаючи на ці, як бачимо, досім не малі вкладки в капітальне будівництво, якість праці робітничої кооперації не поліпшується, а погіршується.

ється. Ми можемо лише догадуватися, по аналогії з капітальним будівництвом в українській індустрії, що це будівництво коєтує незвичайно дорого, а крім того є дуже низької якості.

В біжучому році уділовий капітал робітничої кооперації одержала лише 1,3 мільонів карбованців, як бачимо привієт дуже невеликий; решту витрат на капітальне будівництво в сумі 3,7 мільонів карбованців поєрили зисків й оборотний капітал, бо зисків не вистарчало. Як бачимо, становище витворилося досім не нормальне. Наслідком такої надмірної витрати вийшло те, що власні коєти робітничої кооперації, які на 1. жовтня 1926 року внісили 12,5 міль. карбованців або 15,8 проц. всіх оборотних витрат, зменшилися на 1. жовтня 1927 року до 11,3 мільонів карбованців або на 10,3 проц. всіх оборотних витрат. Ясно, що коли робітничої кооперації збільшує свої торговельні обороти на сотні мільонів карбованців, а рівночасно зменшує розмір власних коштів у торговельному обороті, то цим вона підриєзє всю свою фінансову базу й легко може опинитися в такому стані, що не зможе розвинути обороти навіть у тих межах, в яких це можливо при теперішніх приміщеннях.

З огляду на таке погіршення стану робітничої кооперації контрольні цифри кооперативного будівництва на 1927-28 рік складало дуже обережно, так обережно, що вони, як висловлюється Попов „аж ніяк не задовольняють найпотрібніших витрат кооперативного будівництва“. В робітничій кооперації сітку крамниць мали поширити на 682 одиниць, вкладаючи в нове будівництво й переустаткування теперішньої сітки 2,6 мільонів карбованців. Перед тим, хто укладає контрольні цифри, стояла дилема: або дати інтенсивно будувати і тим самим отототично підірвати фінансовий стан кооперації, а бож будувати в міру фінансових можливостей, згорі анаючи, що по будівництві ні в якому разі не зможе поліпшити обслуговування споживачів. Вибрано останній варіант.

Як ми бачили, споживча кооперація розпоряджає незвичайно малим власним капіталом, як уділовим, так і оборотним; цей брак капіталу й гальмує все капітальне будівництво. Кооперація досі дуже мало збирала уділові зиски й мала запевні видатки. Доєреш в біжучому році вона завязє до діяльної праці в цьому напрямі, і справді, за 10 місяців біжучого року (27-28 р.) зібрало в робітничій кооперації уділовий капітал 5,5 мільонів карбованців проти 1,7 мільонів карбованців за 1926-27 рік. Од-

АНДРІЙ ЧАКОВСЬКИЙ.

СОНЯШНИК.

Як хто не був на селі, на нашому українському, і не бачив живого соняшника в українському огороді біля хати, то хай піде до українського театру, а там напевно побачить його на театральній задній декорацийі, що представляє українське село. (В тому лиш біда, що тепер наші театри дуже скупи на народні побутові вистави). Соняшник то атрибут українського села, без якого українського огорода не можна собі уявити.

Про соняшник кажуть старі люди, що він відганяє від хати різні недуги особливо діточі. Я вважаю соняшник за українську національну рослину. Він має навіть стільки схожості з українським народом, що дається кому-небудь лускати і витискати із себе олію.

Соняшник має таку прикмету, що все звертається своїм широким сонцеподібним лицем до сонця. З того я міркую, що він має свій розум, свою душу, а з того, про що нижче скажу, кмітучу собі, що либонь праявляє є твердження природників, що душа не є лише привієм людини, але кожна тварина а цвєтєтє звірів, рослин і камешок має свою душу і свій розум.

Та чогож я розвиваю про соняшник, коли я непривітний? Ті рефлекси викликали в мене стріча — цілком випадкова — з одним моїм давнім знайомим добо-

дієм. Познайомився я з ним давненько перед війною. Тоді він фізсіонував себе безкомпромисовим соціал-демократом. Описав я його втрапив з очей, але чував і читав про нього багато. Отож він у часі світової війни ходив усе слідити Січових Стрілців. Описав був між Петлюрівцями, описав при Петрушевичу, описав відбув перелет через океан на... кораблі (тоді ще не було спорту перелету на літаку), пропагував Скоропадщину і т. д. і т. д. аж згодом дуже спобожнів і попав між крайніх архієпископських клерикалів. Значиться, перемандрував від одного бігуна до другого.

Коли я стрівув його, ми розговорились як старі знайомі.

Я не маю ні крихітки політичного хисту. Не надумуючись інколи хаяти щось таке, що краще бубод замовчати, бо то азбука політична. Та ще, як хто з моїх людей є при мені, тай мене впору за полу сіпне, або під столом на нагніток наступить, то я зараз схаменуся і вірну на слівці. — Колиж при мені нема нікого з моїх опікунів, тоді говорю так отверто, що найслабший політик аважає це за невідбачливий політичний гріх. Описав я сам зміркую, що але я зробив, вижопився з чим, але то все буває заплано.

Так було і при тій стрічі з моїм давнім знайомим. Говорили ми про це та те, аж я не втерпів і спитав просто: Пояснить мені, добродію, чому і для чого ви переходили такі політичні метаморфози та пере-

скакували в протилежності? Чи у вас політичні переконання так швидко переминюються?

Мій знайомий поглянув на мене з такою поблажливістю, як астроном на дїтвака, котрий не може зрозуміти, чому земля обертається довкола сонця, а не навпаки.

— Ви це метаморфозою називаєте? Ні, добродію, це лише зрозуміла, до обставин пристосована орієнтація або як її глумливо хоч безпідставно називають „смена вех“.

Такою відповіддю він мене розторопив. Я не знав, що на це сказати, а він побачивши свою побіду наді мною — говорив далі так:

— Ви повинні знати, що ми загалом відстаємо від природи і повинні, щоб наше існування забезпечити, наблизитись щораз більше до неї. Возьмім такий простий собі повновидий хлосєвський соняшник, наш український соняшник. Може завважали, що він усе звертається до сонця, політично казавши: орієнтується на сонце. І задина так повинна робити, якщо хоче жити... —

— Ви певно думаєте про соняшник купелі? — кажу я, — але лікарі кажуть, що з тим треба поступати обережно, щоб часом не дістати сонячного удару... —

— Ви берете мої слова надто буквально. Поперед усього від сонячного удару можна забезпечити себе крилатим капелюхом. Ви може бачили, що німці своїм коєм капелюхи на голову закладають? А чозьмім такий ширококрисний кар-

динальський капелюх..., що на це скажете? Ручу вам, що жаден кардинал сонячного удару не дістане, хоч в Римі сонце більше парить як у нас. А хібаж мені не вільно тако-го кардинальського, скажім, капелюха вживати? Чи то лиш привілей жінок червоної капелюхи носити? Але не в тім діло... Бачите, я не маю на думці небесного сонця лиш таке такі земське сонічко. Воно оживляє нас, кріпить, запевняє панування над другими, одним словом воно животворне і... —

Я перебив:

— Я, вибачте, в астрономії не дуже то певний. Знаю, що є у всесвіті ще більшї сонця від нашого, але я його не бачив, бо азагалі до телескопу не наближався... —

— Відай, що ми до затора не порозуміємося... Не про те сонце все-світї я говорю, лишє виразно і сказав про сонце земне, а від нього сонячного удару ніхто ще не дістає і не дістане... —

— Деж воно і як воно називається?

— Ах! ви недотепні! Воно називається доллар.

— Та як? Цей забруднений, антерий, подовгастий напирєць з анзерунками ріжних Лікольнів, то сонце? Чудасіні!

— Ні, він лишє представником того круглєвського, бланкучого золотого доаяра... —

— Я його ніколи в житті не бачив і не знаю, чи він азагалі існує... —

— Ви багато дечого не бачили. Але мусите повірити, що воно є. А послухайте далі. Я в це доаярове

дучиність наші! Папазіда і „Оче наш“
за Пам'ятку пограбують душією.

[illegible]

Після того Якут зробив вираз. За той час довідаючись багато цікавих речей. А всі пророчества говорять про те, що відродиться дух великої України в рідній столиці самостійного воєводства. Не гадує про це, але не парамунуть таємні та конфіскації. Знаючи тільки, що це Сямо мало не по-своєму відомі і навіть деякі перешкоди.

[illegible][illegible]

*) По зноната капиталу на догид сечи-
ще, на дужа догид.

догоспінний спір. Щойно в сімнадцятому столітті признали гору... громадам Лестере й Равенхоль, які в минулому не заподобалися жодній з двох протинцій. Згодом, неадекватно присудом-соло, покласти між собою певний спір тому, що кожен з них хотів мати гору в шлюсті. Спір, вирішуваний десятками років, так-сяк аж до цього. Щойно п'ятнадцятий суд у Неаполі мало оголосити остаточний при-суд.

Театри.

Великий Міський Театр:
13-го г. 7:30 веч. „Левіс“, опера, ви-ступ А. Сари.
14-го г. 7:30 веч. „Доллі“, оперетка.

Кіно.

„Аполло“: „Легка добичка“.
„Лев“: „Чернець на роздоріжжі“ і „Пан-духав жінки“.
„Оазис“: „Зноса куліс російського па-рієте“.
„Палас“: „Шпигуни“ Фріда Ланга.
„Фатаморганга“: „Справа при зачине-нні зверат“.

Зі спортивного життя.

Американські українці у всесвітньому спорті.

Мало кому з нас набуло відомо, що на цьогорічній Олімпіаді в Амстердамі виступили і здобули певні місця також українці, але під стягом Заучених Держав. Це два відомі в американських спортивних кругах змагання: Степан Галайко і Грицько Коцай.

Перший — це син робітника-емігран-та, що поселився в Обурі у сестри Нью Йорк, підшумуючи малого Степана ще дитиною й полишаючи його на опік матері-вдови. Уже десятилітнім хлоп-цем як ученик медіальної школи допису-вався малюй Галайко на шкільному май-дані, де, надягнувши на руки боксерські рукавиці, поборював без труду навіть старших віком і дужчих фізично проти-вників. Не дивно отже, що маючи вро-дженний талант до кулакування і вико-нується від молодих літ у спортивному дусі, вибрався згодом наш земляк на од-но з чотирьох місць в американському боксерському спорті. Як член спортової делегації від Заучених Держав на цьогорічній Олімпіаді в Амстердамі, здобув собі Галайко загальне признание, та симпатію. Без великого труду дійшов він до фіналу, поборюючи між іншими відомого шведського боксера легкої ва-ги Бергстрема. В остаточній зустрічі з італійцем Орландом одержав Сте-пан Галайко, наслідком сторонни-чості й несправедливості суддів, друге місце, хоча по всім правилам належало-ся йому перше місце, вже тобто тому, що на всі три рунди виштовп він по-мавляв двоох, улігавши побитковий зипи в одній стрічці. Треба зазначити, що несправедливий осуд суддів стрі-нувся з загальним обуренням та рішучим протестом андів, викликаючи на-віть білку між членами й італійцями, в яку мусила втрутити аж поліція. Оста-точно призначено Галайкові срібну ме-далю і друге місце у всесвітньому ша-хматові боксу легкої ваги (light weight).

Другий американський українець на Олімпіаді в Амстердамі, Грицько Коцай, здобув також кілька поважних осміє у плавальні. Окремо виступав він на спортивних змаганнях у Відні та Буда-пешті в останні дні м. ж. у Відні здо-був він першу нагороду у плавальні на 100 м хребтовим стилем і другу наго-роду у плавальні звичайним стилем, та-кож на 100 м (Першу наг. призначено шведом Арне Борг). У Будапешті здо-був Коцай першу нагороду у плавальні на 200 м. Гр. Коцай є сином українських робітників у Нью-Йорку. Має 18 літ і студіює в медичному факультеті. В пер-шій подавали його прізвище як „Джордж Коцай“.

Галицькими українцями, які цікавляться спортивним життям наших закордон-них братів, інтересно буде знати, що одним з найбільш відомих американських фут-болістів є також наш земляк, Іван Нагітський, студент університету.

Другим дитинком українського спор-тового життя в Заучених Держав є без сумніву відомий побіляк Чиган-ська, Микола Гал, який виступав під прізвищем Івана Зайлієв. Підчас останніх важко-атлетичних змагань у Нью-Йорку побіляк він усіх противни-ків, здобуваючи шпигуни. Між іншими побіляк він дістав найважливішого ки-ліцького змагання Маєрса. На дикі кіляки Іван Зайлієв до Каліфорнії, де проведє довгий час на відпочинку. Пр. М.

З діяльності „Ропини“.

Ропина (Борислав): Тур (Дрогобич) 3:2. Ропина (Борислав): Польки (Дро-гобич) 7:2.

Бориславський „Ропин“ прочується по порозі „Україноку“ та перемислив „Галибором“ і повернувся знову до давніх успіхів, як не забуваємо з наведених описів над повзаними дружинами змагання ці розіграли 2:1 і 2:0 н. в Дрогобичі.

ІНСТРУКТОРКА
потрібна до уче-
ння 2 і 3 класу на-
вчання, а при тім з на-
уком гри на форте-
піано. Зголошення до Адм.
„Діла“ під „Добра-
деяніа“. 542 1-1

СОБА бездітна
середніх літ не-
гайно потрібна, за-
гадуючи до домаш-
ного заряду при са-
мостійній родині. Зго-
лошення слати: Па-
рохківський уряд у
Винограді лісній п.
Отинія. 543 1-1

Ф. О. Т. ЯНУШЕ-
ВИЧ — вул.
Вип. Подз 1 (біля
Зеленої). Тел. 29-60,
502 5-3

НОТАРІАЛЬНИЙ
КАНДИДАТ з
правом субсти-
тутції шукає по-
сади сталої або за-
ступства на час ур-
ядової сесії. з зар-
плати і мешканням.
Зголошення до 20/9
п. р. на адресу Ми-
кола Галає, субсти-
тут нот. в Кошичів-
них. 527 3-3

14 домі в горо-
дах у Льво-
ві і півні від 2-4 ти-
сяч доларів продам.
Ігнат, Куркова 24.

ПОЛОВИНУ дво-
вальної, конфетної
реальності з від-
ним мешканцем за-
шість тисяч доларів
продам. Ігнат, Куркова 24.
510а 3-3

П. Я. А. Ариольда
Фібігера є
найкращий від 20. 2.
460. Ціни на ма-
данні. Ка і м і Сін.
Львів, вул. Конер-
ника ч. 16, телефон
20-45. 5-7509

Ф. Р. М. І. Р. А.
при вул. Ко-
новського ч. 7, не-
гайно прийме хлоп-
ця до практики в
споживчий складі.
539 2-3

Оповідки.

Львівський Просвітнянський Театр.

Збіраж:

14.Х. Катерина.

Нове Слово:

15.Х. Осніні маневри.

16.Х. Графиня Марія.

17.Х. Гейша.

Підмохочиська:

18.Х. Осніні маневри.

19.Х. Гейша

Йосиф Стеслович в Ленінграді Фон-
танка 18 кв. 37. Артед „Мотор“ — по-
шукує своїх братів Миколу Стесловича
(служив в „Дунаї Смолян 4), Олександр
Стесловича (учив української гімназії
в Рогатині) — Хто знає би що про них,
просить подати листку на вище подану
адресу. 1-1

Надзвичайні датки на ратунок „Рід-
ної Школи“ зложили: Вп. Андрій
Івашко — Нинська 3 год.; збірка на
Празнику в Данинці 44:05 год.; Іван
Паньків і Іван Мартинюк 22:54 год.;
збірка при Церкві на празнику 8:11 год.
— Жертводавцем складає ширю подяку
Головна Управа. 544 1-1

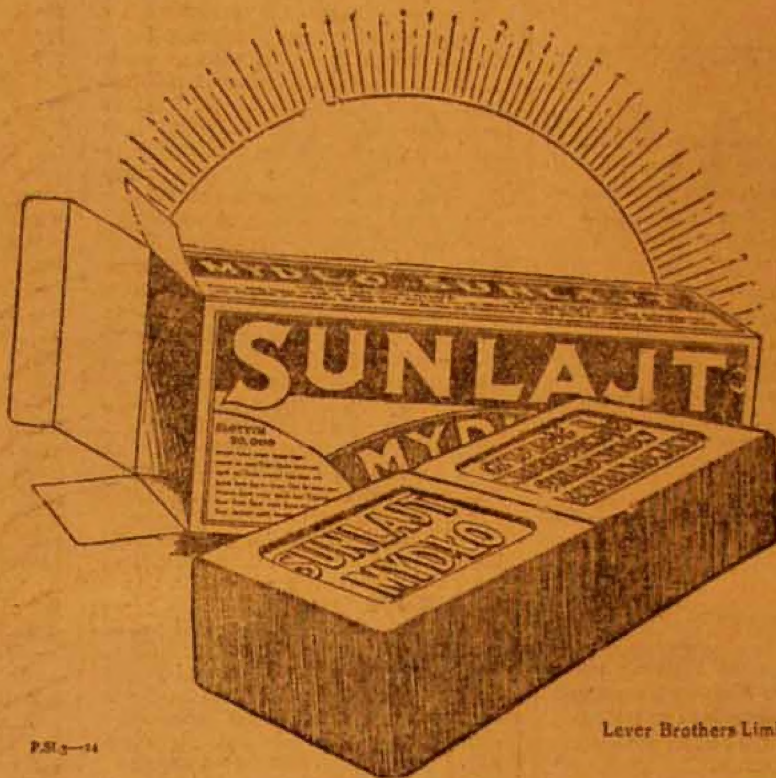
Оповідки. На численні запити, що
маємо честь повідомити, що Кооперати-
ва „Український Театр“ не мала і не
має нічого спільного з узагальненим
книстем „Вертеп наших днів“ так у Львові
як і на провінції. Згадана імпреса є
класичною приватною люди. За Ди-
рекцію Кооперативки: Бр. Янів, 1. Но-
вичинський. 545 1-1

На „Річну Школу“ зложили ВП:
Г. і Йосиф Бурчинський — Хойнівці 20
год. замість віни на домовину 64 п.
Богдан Турчина, Анатолій Волошак —
Мішаньці 10 год. замість бажаю з при-
воду вішання в Уланів Доліської ч. 2.
Григор Терлецький: Добринськ — Кра-
ків 10 год. замість того, що з побажан-
нями з нагоди вішання п. н. Нусі До-
бринської з п. н. Л. Бойком, яке від-
булося два д. п. ж. в Сятині; Др. Дми-
тро і Марія в Дорожиській Девисі
20 год. замість окремих повідомлень про
своє вішання.

SUNLAXT

Мило

Мило SUNLAXT є синонімом соняшного світла:
вносить ідеальну чистоту до домашнього
огнища, а також і радість. Мило Sunlaxt дово-
дить до сніжної білоти найбільше збрукане
білля. Крім цього вживають його до домашніх
порядків, тому що в радикальний спосіб усуває
бруд. негайно виплачується суму 20.000 золотих
кожному, хто міг би найти в нім якінебудь браки.

Lever Brothers Limited, Luton.

В неділю дня 23. вересня п. р. відбу-
ється Посвячення Пласт. Прапора 49.
пл. кур. ім. Івана Богуня в Тустанов-
ичах. Програма: 1) Полега. Служба
Божа о год. 10:30. 2) Посвячення і вру-
чення Прапора. 3) Приїти, вішання
північ і виписи до золоті книги.
4) Дефілада пл. і частини перед Верхов-
ним Отаманом і Добродіями Пласту.
5) Приїти гостей в салі чит. Про-
світа. Бере участь у посвяченню і доконає
акту вручення посол о. пр. Куницький Л.
Приїти і зголошення участі в при-
няттю просить слати на адр. Д-р
Терлецький Микола, Тустановичі. 501 2-3

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

БЮЖУТЕРІЮ, СРІБЛО, ГОДИННИКИ
порукає дешево До м. Б. Р. о. с. і.
Розважеські Львів (Готель Жор-
жа) вул. Академічна ч. 2. Догідні усміха.
2481 12-2

МАТЕРІАЛИ з морської трави 30 год.
Возосині 75 год., машинне пере-
роблявання і дезінфекції 10 год. Протин-
влади 26 год. — Фабрика Заск, вул. Ли-
чаківська ч. 132. 455 3 7

ГОДИННИКИ тільки найліпших фа-
брик прейзійні продає за готівку і
на рати від десятиліт з найліпшою сто-
рони збірка фірма Іван Зельтенрайх.
Львів, пл. Маріївська ч. 5. 3 115-7

УНЕВАЖЛИВОСТІ викрадену ві-
сь нову книжечку Дмитра
Бубня, уродженого в Мило-
ланю, повіт Тарнавч. 537 2-3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

РЕНТГЕНОЛЬОГ

Д-р Людвика Ляндес Ляйнерова
Львів, вул. 3-Мая ч. 7.
повернула. 6-6

Спеціаліст негуд горіла, серця і жовука

Д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

432 Пересвітлення Рентгеном. 11-24

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Сикстуська ч. 17. П. п.

Спріадування хитаються зубів, пальо-
бування й винищення зубів без боля.
Штучні зуби в каучуку і золоті після
американської системи. Пациєнти з про-
вінції погоджуються в найкоротшому
часі. П. і. Урядовим і студентам злата
402 знизка і поклади в сплатах. 1-3

ЛІЖКО

ПОЛЕВЕ

ПАТЕНТ

з матеріалом, зай-
має дуже мало міс-
ця 30 год. На про-
вінції знизка по
одержанню задат-
ку. Фабрика Заск
Личаківська 132.

КОНКУРС

на посаду агронома-інструктора при
П. С. К. у Теремові.

Вимоги: вищі студії агрономічні, дій-
сне знання і відповідна практика, поба-
жання: знання агрономічно-організацій-
не в кооперації і на културно-освіт-
ному полі. Документи у відносині.

Подання вносити до П. С. К. у Тер-
емові до дня 10. жовтня 1928.

Платня ціна умови.

532 3-3 Надзірна Рада.

Ширіть наш часопис!